

Profiel van kwalificatiedossier:

Binnenvaart

Crebonr. 23389

» **Matroos binnenvaart (Crebonr. 25970)**

Versie

Gewijzigd 2024

Geldig vanaf

01-08-2024

Opleidingsdomein

Transport, scheepvaart en logistiek (Crebonr. 79070)

Penvoerder: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Gevalideerd door: Sectorkamer Mobiliteit, Transport, Logistiek en Maritiem
Op: 13-09-2023

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	7
1. Beroepsspecifieke onderdelen	7
B1-K1: Voert nautische taken uit op operationeel niveau	7
B1-K1-W1: Navigatie	8
B1-K1-W2: Bedienen van het vaartuig	8
B1-K1-W3: Ladingbehandeling, stuwen en passagiersvervoer	9
B1-K2: Voert de technische taken uit op operationeel niveau	11
B1-K2-W1: Scheepsbouw, elektriciteit, elektronica en meet-en regeltechniek	11
B1-K2-W2: Onderhoud en reparatie	12
B1-K3: Voert taken uit met betrekking tot communicatie, gezondheid, veiligheid en milieubescherming op operationeel niveau	13
B1-K3-W1: Communicatie	13
B1-K3-W2: Gezondheid, veiligheid en milieubescherming	14
2. Generieke onderdelen	16
Profieldeel	17
P1: Matroos binnenvaart	17

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
 - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
 - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Matroos binnenvaart	2	Ja	basisberoepsopleiding

B1-K1 Voert nautische taken uit op operationeel niveau	B1-K1-W1	Navigatie
	B1-K1-W2	Bedienen van het vaartuig
	B1-K1-W3	Ladingbehandeling, stuwen en passagiersvervoer

B1-K2 Voert de technische taken uit op operationeel niveau	B1-K2-W1	Scheepsbouw, elektriciteit, elektronica en meet-en regeltechniek
	B1-K2-W2	Onderhoud en reparatie

B1-K3 Voert taken uit met betrekking tot communicatie, gezondheid, veiligheid en milieubescherming op operationeel niveau	B1-K3-W1	Communicatie
	B1-K3-W2	Gezondheid, veiligheid en milieubescherming

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1	Matroos binnenvaart
Geen extra kerntaken en werkprocessen	

P2 Schipper binnenvaart			
P2-K1	Voert nautische taken uit op leidinggevend niveau	P2-K1-W1	Navigatie
		P2-K1-W2	Bedienen van het vaartuig
		P2-K1-W3	Ladingsbehandeling, stuwen en passagiersvervoer
		P2-K1-W4	Varen op binnenwateren van maritieme aard
		P2-K1-W5	Besturen van een vaartuig met behulp van een radar
P2-K2	Voert technische taken uit op leidinggevend niveau	P2-K2-W1	Scheepswerktuigkunde, elektriciteit, elektronica en meet- en regeltechniek
		P2-K2-W2	Onderhoud en reparatie
P2-K3	Voert taken uit met betrekking tot communicatie, gezondheid, veiligheid en milieubescherming op leidinggevend niveau	P2-K3-W1	Communicatie
		P2-K3-W2	Gezondheid, veiligheid, passagiersrechten en milieubescherming

P3	Kapitein binnenvaart		
P3-K1	Voert nautische taken uit op leidinggevend niveau	P3-K1-W1	Navigatie

P3 Kapitein binnenvaart		
P3-K2 Voert technische taken uit op leidinggevend niveau	P3-K1-W2	Bedienen van het vaartuig
	P3-K1-W3	Ladingsbehandeling, stuwen en passagiersvervoer
	P3-K1-W4	Varen op binnenwateren van maritieme aard
	P3-K1-W5	Besturen van een vaartuig met behulp van een radar
	P3-K2-W1	Scheepswerktuigkunde, elektriciteit, elektronica en meet- en regeltechniek
P3-K3 Voert taken uit met betrekking tot communicatie, gezondheid, veiligheid en milieubescherming op leidinggevend niveau	P3-K2-W2	Onderhoud en reparatie
	P3-K3-W1	Communicatie
	P3-K3-W2	Gezondheid, veiligheid, passagiersrechten en milieubescherming
P3-K4 Voert het ondernemingsbeleid	P3-K4-W1	Ontwikkelt een ondernemingsplan voor de binnenvaart
	P3-K4-W2	Verwerft vervoersopdrachten
	P3-K4-W3	Stelt prijzen voor dienstverlening vast
	P3-K4-W4	Voert het bedrijfsbeleid uit
	P3-K4-W5	Promoot de binnenvaartonderneming
	P3-K4-W6	Onderhoudt externe contacten
	P3-K4-W7	Verzorgt de financiële administratie en registratie van de binnenvaartonderneming
	P3-K4-W8	Innoveert de binnenvaartonderneming

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt op een binnenvaartschip waarmee goederen en personen op economische wijze worden vervoerd over binnenwateren tussen verschillende laad-, los- en aanmeerplaatsen en bestemmingen in Europa. De schepen waarop gewerkt wordt, kunnen verschillen in type; dit kan van invloed zijn op het takenpakket. Voorbeelden zijn bulkvaart, container- en vrachtvaart, tankvaart, rorovaart, passagiersvaart en duw- en sleepvaart. Afhankelijk van exploitatiewijze wordt er volcontinu, semicontinu of in dagvaart gevaren en gewerkt.

Typerende beroepshouding

De beginnend beroepsbeoefenaar streeft naar een grote zelfstandigheid en een goede kwaliteit van het werk. De beginnend beroepsbeoefenaar is accuraat, stressbestendig, oplossingsgericht en communicatief vaardig. Tijdens diensttijd werkt en verblijft de beginnend beroepsbeoefenaar binnenvaart aan boord van het schip. De beginnend beroepsbeoefenaar moet daarom discreet en integer zijn, een positieve instelling hebben en zich flexibel kunnen opstellen ten opzichte van de andere opvarenden. Afhankelijk van de exploitatiewijze werkt de beginnend beroepsbeoefenaar ook in nacht- en extradiensten. Het is van belang dat de beginnend beroepsbeoefenaar de lichamelijke en geestelijke conditie in de gaten houdt en de grenzen bewaakt.

Resultaat van de beroepengroep

De beginnend beroepsbeoefenaar draagt bij aan een veilige en bedrijfseconomische vaart.

B1-K1: Voert nautische taken uit op operationeel niveau

Complexiteit

Bij het uitvoeren van nautische taken op operationeel niveau heeft de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met een groot aantal standaardprocedures en werkwijzen. Een complicerende factor is het werken onder alle mogelijke omstandigheden aan boord en op de vaarwegen. De beginnend beroepsbeoefenaar moet steeds alert zijn op mogelijke onveilige situaties en probleemoplossend kunnen handelen.

De beginnend beroepsbeoefenaar bezit de kennis en vaardigheden op operationeel niveau betreffende de competenties 'Navigatie', 'Bedienen van het vaartuig' en 'Ladingbehandeling, stuwen en passagiersvervoer' uit de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de opgedragen werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met de overige bemanningsleden, inclusief de leidinggevenden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bezit de kennis en vaardigheden betreffende de competentiestandaard 'Bedienen van het vaartuig' die genoemd worden in Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 2, subparagrafen 2.1 en 2.2, kolom 2, van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN), bedoeld in richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad, Bijlage IV, tabel B, rubriek 1 en het Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP)
- bezit de kennis en vaardigheden betreffende de competentiestandaard 'Navigatie' die genoemd worden in Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 1, subparagraaf 1.1, kolom 2, van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN), bedoeld in richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad, Bijlage IV, tabel B, rubriek 1 en het Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP)
- bezit de kennis en vaardigheden betreffende de competentiestandaard 'Ladingbehandeling, stuwen en passagiersvervoer' die genoemd worden in Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 3, subparagrafen 3.1 en 3.2, kolom 2, van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN), bedoeld in richtlijn (EU)

B1-K1: Voert nautische taken uit op operationeel niveau

2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad, Bijlage IV, tabel B, rubriek 1 en het Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP)

B1-K1-W1: Navigatie

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar* assisteert de leiding van het vaartuig bij het manoeuvreren en besturen van een vaartuig op binnenwateren. De beginnend beroepsbeoefenaar doet dat op alle soorten waterwegen en in alle soorten havens.

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- assisteert bij operaties voor het afmeren, ontmeren en verhalen (slepen)
- assisteert bij koppeloperaties voor duwstellen/gekoppelde samenstellen
- assisteert bij ankeroperaties
- stuurt het vaartuig en voert daarbij stuurcommando's uit en gebruikt de stuurinrichting correct
- stuurt het vaartuig en voert daarbij stuurcommando's uit rekening houdend met de invloed van wind en stroming
- gebruikt navigatiehulpmiddelen en -instrumenten onder toezicht
- onderneemt noodzakelijke acties ten behoeve van een veilige navigatie
- beschrijft de eigenschappen van de belangrijkste Europese binnenwateren, havens en terminals beschrijven met het oog op de voorbereiding van de reis en het sturen
- neemt algemene voorschriften seinen, tekens en markeringssystemen in acht
- volgt procedures op bij het passeren van sluizen en bruggen
- gebruikt verkeerscontrole systemen

* Wanneer in het kwalificatiedossier Binnenvaart (gewijzigd 2024) gesproken wordt over "de beginnend beroepsbeoefenaar" betreft het in de werkprocessen op operationeel niveau de matroos (dus niet volmatroos of stuurman).

De beschrijving van dit werkproces komt overeen met de beschrijving uit Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 1, subparagraaf 1.1 en kolom 1 van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Resultaat

Het vaartuig op binnenwateren is op een nautisch veilige en verantwoorde wijze gemanoeuvreerd en bestuurd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- schat bij het manoeuvreren en besturen van het vaartuig, afstanden goed in, werkt vlot en veilig, hanteert de juiste volgorde van handelingen en gebruikt correcte en betrouwbare technieken;
- gebruikt bij het uitvoeren van de stuurcommando's de stuurinrichting correct en houdt rekening met wind en stroming;
- handelt zorgvuldig en veilig conform voorschriften van het bedrijf, van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden;
- past de relevante regels en voorschriften toe bij markerings- en signaalsystemen zoals seinen, verkeerscontrolesystemen en tekens;
- volgt instructies en aanwijzingen van de verantwoordelijke(n) adequaat op.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W2: Bedienen van het vaartuig

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar assisteert de leiding van het vaartuig bij de controle op de bediening van het vaartuig en de zorg voor opvarenden. De beginnend beroepsbeoefenaar gebruikt de uitrusting van het vaartuig.

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- onderscheidt verschillende soorten vaartuigen

B1-K1-W2: Bedienen van het vaartuig

- past kennis toe van de constructie van binnenschepen en hun vaareigenschappen, in het bijzonder met betrekking tot de stabiliteit en sterkte
- past kennis van structurele delen van het vaartuig toe en identificeert deze delen op naam en functie
- past kennis van waterdichtheid van het vaartuig toe
- past kennis van de vereiste documentatie voor het gebruik van het vaartuig toe
- gebruikt ankers en gaat om met ankerlieren
- gebruikt dekuitrusting en hefinrichtingen
- gebruikt specifieke uitrusting voor passagiersschepen

De beschrijving van dit werkproces komt overeen met de beschrijving uit Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 2, subparagraaf 2.1 en 2.2 en kolom 1 van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Resultaat

Het gebruik van de uitrusting van het vaartuig en de zorg voor opvarenden is gecontroleerd. De uitrusting van het vaartuig is correct en functioneel gebruikt.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- past bij de controle op het gebruik van het vaartuig en de zorg voor opvarenden op zorgvuldige wijze kennis van de constructie van binnenvaartschepen toe op het gedrag in water, met name op het gebied van stabiliteit en sterkte;
- toont bij het ankeren inzicht in de situatie, schat afstand en tijd goed in en laat rustig en veilig op het juiste moment en de juiste positie het anker vallen/haalt het anker op en controleert het resultaat;
- gebruikt op correcte en veilige wijze apparatuur die specifiek is voor passagiersschepen;
- gebruikt op correcte en veilige wijze de uitrusting van het vaartuig.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W3: Ladingbehandeling, stuwen en passagiersvervoer

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar assisteert de leiding van het vaartuig bij het voorbereiden van, stuwen van lading en toezicht op de lading tijdens het laden en lossen. De beginnend beroepsbeoefenaar assisteert de leiding van het vaartuig bij de dienstverlening aan passagiers en verleent rechtstreeks bijstand aan gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit overeenkomstig de opleidingsvereisten en instructies van bijlage IV van Verordening (EU) nr. 1177/2010 van het Europees Parlement en de Raad.

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- leest stuw- en stabiliteitsplannen
- houdt toezicht op het stuwen en vastzetten van lading
- onderscheidt verschillende soorten lading en hun eigenschappen
- gebruikt het ballastsysteem
- beoordeelt de hoeveelheid lading
- werkt in overeenstemming met voorschriften en regels voor veilig werken
- neemt regelgeving en verdragen met betrekking tot passagiersvervoer in acht
- assisteert bij een veilige verplaatsing van passagiers tijdens het aan boord gaan en van boord gaan
- assisteert bij het toezicht op passagiers in noodsituaties
- communiceert efficiënt met passagiers

De beschrijving van dit werkproces komt overeen met de beschrijving uit Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 3, subparagraaf 3.1 en 3.2 en kolom 1 van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Resultaat

De afgesproken hoeveelheid lading is conform procedures vlot, veilig en stabiel gestuwd/geladen/gelost. De veiligheid van passagiers is gewaarborgd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- leest nauwkeurig het stuwplan/stabiliteitsplan of de instructie en vertaalt dit naar concrete acties, zoals het gebruik van het ballastsysteem;
- werkt volgens de laad- en losprocedures, de ontvangen instructies, voorschriften van het bedrijf, van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden;
- communiceert efficiënt met passagiers;
- heeft speciale aandacht voor gehandicapten en personen die assistentie nodig hebben bij het in- en uitstappen;
- voert procedures uit en onderneemt acties die in overeenstemming zijn met vastgestelde regels en plannen voor crisis- en crowdmanagement aan boord;
- gebruikt de persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen altijd en conform de voorschriften.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen, Bedrijfsmatig handelen

B1-K2: Voert de technische taken uit op operationeel niveau

Complexiteit

Bij het uitvoeren van technische taken op operationeel niveau heeft de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met een groot aantal standaardprocedures en werkwijzen. Een complicerende factor is dat zich storingen kunnen voordoen. Bij het signaleren en oplossen van storingen moet die steeds alert zijn op mogelijk onveilige situaties en weten wanneer die zijn leidinggevende moet waarschuwen.

De beginnend beroepsbeoefenaar bezit de kennis en vaardigheden op operationeel niveau betreffende de competentiestandaarden 'Scheepsbouw, elektriciteit, elektronica en meet- en regeltechniek' en 'Onderhoud en reparatie' uit de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de opgedragen werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met de overige bemanningsleden, inclusief de leidinggevendenden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bezit de kennis en vaardigheden betreffende de competentiestandaard 'Onderhoud en reparatie' die genoemd worden in Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 5, subparagraaf 5.1, kolom 2, van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN), bedoeld in richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad, Bijlage IV, tabel B, rubriek 1 en het Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP)
- bezit de kennis en vaardigheden betreffende de competentiestandaard 'Scheepsbouw, elektriciteit, elektronica en meet- en regeltechniek' die genoemd worden in Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 4, subparagrafen 4.1 en 4.2, kolom 2, van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN), bedoeld in richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad, Bijlage IV, tabel B, rubriek 1 en het Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP)

B1-K2-W1: Scheepsbouw, elektriciteit, elektronica en meet-en regeltechniek

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar assisteert de leiding bij werkzaamheden op het gebied van scheepswerktuigkunde, elektriciteit, elektronica en meet- en regeltechniek teneinde de algemene technische veiligheid te waarborgen. De beginnend beroepsbeoefenaar voert onderhoudswerkzaamheden uit op het gebied van scheepswerktuigkunde elektriciteit, elektronica en meet- en regeltechnieken teneinde de algemene technische veiligheid te waarborgen.

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- assisteert bij het toezicht op de motoren en voortstuwingssystemen
- maakt hoofdmotoren en hulpuitrusting gereed voor gebruik
- reageert adequaat op motorstoringen
- bedient machines, met inbegrip van pompen, leidingsystemen, bilge- en ballastsystemen
- assisteert bij het toezicht op elektronische en elektrische apparaten
- start, wisselt, sluit generatoren aan en maakt ze gereed, alsmede controleert hun systemen en walaansluiting
- definieert storingen en veel voorkomende fouten en beschrijft acties om schade te voorkomen
- gebruikt vereiste werktuigen om de algemene technische veiligheid te waarborgen
- voert dagelijks onderhoud uit van hoofdmotoren, hulpmachines en controlesystemen
- voert dagelijks onderhoud uit van machines, met inbegrip van pompen, leidingsystemen, bilge- en ballastsystemen
- gebruikt vereist gereedschap om de algemene technische veiligheid te waarborgen
- volgt onderhouds- en reparatieprocedures
- gebruikt technische informatie en documenteert technische procedures

De beschrijving van dit werkproces komt overeen met de beschrijving uit Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 4, subparagraaf 4.1 en 4.2 en kolom 1 van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

B1-K2-W1: Scheepsbouw, elektriciteit, elektronica en meet-en regeltechniek

Resultaat

De technische systemen functioneren goed en zijn goed onderhouden. De administratie van werktuigkundig onderhoud, reparaties en inventaris is up-to-date.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert op basis van technische informatie toezicht uit op de werking van motoren, voortstuwingssysteem, elektronische en elektrische apparaten;
- voert onderhoud en reparatie aan (hoofd)motoren, (hulp)machines en controlesystemen volgens onderhouds- en reparatieprocedures uit;
- past technische informatie correct toe en voert (standaard) procedures uit bij het bedienen van machines, gereed maken van (hoofd)motoren en hulpuitrustingen, oplossen van storingen en aansluiten en wisselen van generatoren;
- maakt op zorgvuldige wijze gebruik van het vereiste gereedschap om de algemene technische veiligheid te waarborgen.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Bedrijfsmatig handelen

B1-K2-W2: Onderhoud en reparatie

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar assisteert de leiding bij het onderhoud en de reparatie van het vaartuig, de apparatuur en de uitrusting.

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt met verschillende soorten materialen en gereedschap die worden gebruikt voor onderhouds- en reparatiewerkzaamheden
- beschermt gezondheid en milieu bij het uitvoeren van onderhoud en reparatie
- onderhoudt technische apparaten in overeenstemming met technische instructies
- gaat veilig om met draden en touwen
- maakt knopen en splitsen in overeenstemming met hun gebruik en houdt deze in goede staat
- bereidt werkplannen voor en voert deze uit als lid van een team en beoordeelt de resultaten

De beschrijving van dit werkproces komt overeen met de beschrijving uit Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 5, subparagraaf 5.1 en kolom 1 van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Resultaat

Het vaartuig is onderhouden en reparaties zijn uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt efficiënt en kostenbewust en met de juiste materialen en gereedschappen bij onderhouds- en reparatiewerkzaamheden;
- beschermt gezondheid en milieu bij het uitvoeren van onderhouds- en reparatiewerkzaamheden door voorschriften van het bedrijf, van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden in acht te nemen;
- onderhoudt technische apparaten in overeenstemming met technische instructies en de te gebruiken onderhoudsprogramma's (ook digitaal);
- gaat veilig om met draden en touwen en maakt knopen en splitsen in overeenstemming met hun gebruik en houdt deze in goede staat door technieken en onderhoudsmiddelen toe te passen;
- bereidt werkplannen zorgvuldig voor;
- beoordeelt zorgvuldig of onderhoud en reparatie conform de werkplannen zijn uitgevoerd.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Ondernemend en commercieel handelen

B1-K3: Voert taken uit met betrekking tot communicatie, gezondheid, veiligheid en milieubescherming op operationeel niveau

Complexiteit

Bij het uitvoeren van deze taak heeft de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met een groot aantal standaardprocedures en werkwijzen. In voorkomende gevallen moet die gelijktijdig zowel rechtstreeks, mondeling en met gebaren, als met behulp van informatie- en communicatiesystemen kunnen communiceren. De communicatie geschiedt zowel met interne als externe collega's met verschillende achtergronden, wat niet alleen eisen stelt aan communicatieve maar ook sociale vaardigheden. De beginnend beroepsbeoefenaar moet werken onder alle omstandigheden en steeds alert zijn op situaties die gevaar op kunnen leveren voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen als ook voor het milieu. De beginnend beroepsbeoefenaar moet snel kunnen schakelen en bij druk adequaat blijven communiceren en handelen.

De beginnend beroepsbeoefenaar bezit de kennis en vaardigheden op operationeel niveau betreffende de competentiestandaarden 'Communicatie' en 'Gezondheid, veiligheid en milieubescherming' uit de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de opgedragen werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met de overige bemanningsleden, inclusief de leidinggevendenden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bezit de kennis en vaardigheden betreffende de competentiestandaard 'Communicatie' die genoemd worden in Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 6, subparagrafen 6.1 en 6.2, kolom 2, van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN), bedoeld in richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad, Bijlage IV, tabel B, rubriek 1 en het Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP)
- bezit de kennis en vaardigheden betreffende de competentiestandaard 'Gezondheid, veiligheid en milieubescherming' die genoemd worden in Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 7, subparagrafen 7.1, 7.2, 7.3 en 7.4, kolom 2, van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN), bedoeld in richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad, Bijlage IV, tabel B, rubriek 1 en het Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP)
- kan de algemene en beroepsmatige communicatie verzorgen in het Engels, hetgeen ook de vaardigheid inhoudt om gestandaardiseerde communicatiezinnen te gebruiken in geval van communicatieproblemen
- kan in het Engels een eenvoudig gesprek voeren dat betrekking heeft op het vakgebied of de uitvoering van het werk
- kan met eenvoudige uitdrukkingen en zinnen in het Engels een korte toelichting geven op zaken die verband houden met het vakgebied of de uitvoering van het werk
- kan wanneer vertrouwde woorden en basiszinnen worden gebruikt in het Engels aanwijzingen / instructies begrijpen die betrekking hebben op het vakgebied of de uitvoering van het werk

B1-K3-W1: Communicatie

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar kan op algemene en beroepsmatige wijze de communicatie verzorgen, hetgeen ook de vaardigheid inhoudt om gestandaardiseerde communicatiezinnen* te gebruiken in geval van communicatieproblemen. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over sociale vaardigheden.

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gebruikt informatie- en communicatiesystemen
- voert verschillende taken uit met behulp van verschillende soorten digitale apparaten, informatiediensten (zoals RIS) en communicatiesystemen
- verzamelt en slaat gegevens op, met inbegrip van het maken van reservekopieën en gegevens bijwerken
- volgt instructies voor gegevensbescherming op
- beschrijft situaties en maakt daarbij gebruik van technische termen
- verkrijgt nautische en technische informatie om een veilige navigatie in stand te houden
- draagt bij aan een goed sociaal klimaat en werkt samen met anderen aan boord
- volgt instructies op en communiceert met anderen over taken aan boord

B1-K3-W1: Communicatie

- accepteert sociale verantwoordelijkheid, arbeidsvoorwaarden, individuele rechten en plichten; onderkent gevaren van alcohol- en drugsmisbruik en reageert adequaat op wangedrag en gevaren
 - koopt in, plant en bereidt eenvoudige maaltijden
- *zie voor gestandaardiseerde communicatiezinnen: https://www.cesni.eu/wp-content/uploads/2021/05/Standardised_communication_phrases_en.pdf (cesni.eu)

De beschrijving van dit werkproces komt overeen met de beschrijving uit Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 6, subparagraaf 6.1 en 6.2 en kolom 1 van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Resultaat

Er is op professionele wijze gecommuniceerd met gebruikmaking van diverse digitale apparaten en systemen. Relevante gegevens zijn opgeslagen. Er is een bijdrage geleverd aan een goed sociaal klimaat aan boord. Eenvoudige maaltijden zijn verzorgd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gebruikt de diverse informatie- en communicatiesystemen conform de wettelijke en technische eisen die daaraan gesteld worden;
- werkt zorgvuldig volgens de regels van bescherming persoonsgegevens;
- communiceert duidelijk en direct en maakt gebruik van technische termen;
- houdt rekening met normen en waarden van anderen en draagt bij aan een goed sociaal klimaat;
- volgt instructies en aanwijzingen van de verantwoordelijke(n) adequaat op.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K3-W2: Gezondheid, veiligheid en milieubescherming

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar neemt de veiligheidsvoorschriften in acht, is zich bewust van het belang van gezondheids- en veiligheidsvoorschriften en het belang van het milieu. De beginnend beroepsbeoefenaar herkent het belang van opleiding en treedt kordaat op in geval van noodsituaties. De beginnend beroepsbeoefenaar neemt voorzorgsmaatregelen om brand te voorkomen en gebruikt brandblusapparatuur correct. De beginnend beroepsbeoefenaar voert de taken uit en neemt daarbij het belang van milieubescherming in acht.

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt in overeenstemming met instructies en regels voor de veiligheid op het werk en preventie van ongevallen
- gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen om ongevallen te voorkomen
- neemt vereiste voorzorgsmaatregelen alvorens besloten ruimten te betreden
- handelt in noodsituaties in overeenstemming met toepasselijke instructies en procedures
- verleent eerste medische hulp
- gebruikt en onderhoudt persoonlijke beschermingsmiddelen en reddingsmiddelen aan boord
- assisteert bij reddingsoperaties en zwemt
- gebruikt vluchtwegen en nooduitgangen
- gebruikt interne communicatie- en alarmsystemen voor noodsituaties
- onderscheidt kenmerken van brand en ontstekingsmechanismen en brandhaarden
- gebruikt verschillende soorten brandblustoestellen
- handelt in overeenstemming met de procedures en organisatie voor brandbestrijding aan boord
- volgt instructies op met betrekking tot de persoonlijke uitrusting, methoden, blusmiddelen en -procedures bij brandbestrijding en reddingsoperaties
- beschermt het milieu in overeenstemming met relevante regelgeving
- neemt voorzorgsmaatregelen om milieuvervuiling te voorkomen
- gebruikt hulpbronnen efficiënt
- verwijdert afval milieuvriendelijk

De beschrijving van dit werkproces komt overeen met de beschrijving uit Deel 1, Hoofdstuk I, paragraaf 7, subparagraaf 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 en kolom 1 van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN).

Resultaat

Het belang van gezondheids- en veiligheidsvoorschriften en het milieu is onderkend. In geval van noodsituaties is adequaat opgetreden.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- beschermt gezondheid en milieu bij het uitvoeren van werkzaamheden door voorschriften van het bedrijf, van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden in acht te nemen;
- is alert op onveilige en milieugevaarlijke situaties aan boord, neemt de vereiste voorzorgsmaatregelen en meldt onveilige en milieugevaarlijke situaties tijdig aan de verantwoordelijke(n);
- werkt gedisciplineerd mee aan de afhandeling van ongevallen en calamiteiten conform de instructies en procedures in het calamiteitenplan en de veiligheidsvoorschriften en (wettelijke) richtlijnen;
- volgt nauwgezet instructies op met betrekking tot de persoonlijke uitrusting, methoden, blusmiddelen en -procedures bij brandbestrijding en reddingsoperaties;
- gebruikt op efficiënte wijze de interne communicatie- en alarmsystemen voor noodsituaties.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Ethisch en integer handelen, Instructies en procedures opvolgen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Matroos binnenvaart
Mbo-niveau
2
Typering van het beroep
De matroos binnenvaart voert verschillende operationele werkzaamheden uit aan boord van een vaartuig dat de binnenwateren van de Europese Unie bevaart, zoals werkzaamheden in verband met het besturen van een vaartuig, de beheersing van het vaartuig, ladingsbehandeling, stuwen, het vervoer van passagiers, scheepswerktuigkundige en bouwkundige aspecten, onderhoud en reparatie, communicatie en gezondheid. De beginnend beroepsbeoefenaar moet beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel, enthousiasme tonen en zich actief beschikbaar stellen om te leren, te groeien en meer verantwoordelijkheid te krijgen. Bepaalde taken, zoals het laden en lossen, vinden onder tijdsdruk plaats. De matroos binnenvaart moet daar goed mee om kunnen gaan en stabiel blijven presteren.
Beroepsvereisten
Ja
Toelichting beroepsvereisten
De matroos binnenvaart: - voldoet aan de eisen gesteld aan de matroos in de Binnenvaartregeling, waaronder die gesteld in artikel 2.9. - bezit de kennis en vaardigheden vereist voor het Kwalificatiecertificaat matroos binnenvaart die genoemd worden in Deel 1, Hoofdstuk I van de Europese competentiestandaard voor kwalificaties in de binnenvaart (ES-QIN), bedoeld in richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad, Bijlage IV, tabel B, rubriek 1 en het RSP.
Bron beroepsvereisten
lenW